

Forvaltningsrevisjon

AtB AS

PROSJEKTPLAN

Trøndelag
Fylkeskommune

09 2021

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	<ol style="list-style-type: none">1. Er Regionanbudet 2021 anskaffet i samsvar med gjeldende regelverk, fylkets strategier og vedtak, samt anbefalinger knyttet til offentlige anskaffelser?2. Hvordan gjennomfører AtB AS kontraktsoppfølging?
Kilder til kriterier	<ul style="list-style-type: none">• Kommuneloven• Aksjeloven• Lov om offentlig anskaffelse med forskrift• Vedtekter og formål for AtB AS• Veiledere for anskaffelse• Politiske dokumenter (eksempelvis anskaffelsesstrategier, mandat og planverk for anbud)
Metode	Dokumentstudier og intervju
Tidsplan	<ul style="list-style-type: none">• Overordnet tids – og ressursplan 600 timer• Levering til sekretær 15.april 2022
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Unni Romstad unni.romstad@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeidere: Marius Johnsborg marius.johnsborg@revisjonmidtnorge.no Thomas Furunes thomas.furunes@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: <ul style="list-style-type: none">• Margrete Haugum• Johannes Nestvold

Uavhengighetserklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Trøndelag fylkeskommune	Fylkesordfører: Tore O. Sandvik eller den fylkesordfører delegerer
Kontaktperson AtB AS	Adm. dir: Janne Sollie eller den adm.dir delegerer

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Trøndelag Fylkeskommune vedtok 15.06.21, sak 38/21, å bestille en forvaltningsrevisjon av AtB AS, og ber revisjonen utarbeide en prosjektplan i tråd med kontrollutvalgets innspill og problemstillinger. Prosjektplanen må inneholde en vurdering om innkjøp- og anskaffelsesstrategier i AtB AS er i samsvar med fylkeskommunens uttrykte vilje. Kontrollutvalget ber revisor oversende prosjektplanen innen utgangen av september 2021.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Ansvaret for kollektivtransporten i Norge er delt mellom stat, fylkeskommune og kommune. Disse bidrar i ulike grad til infrastruktur, planlegging og kjøp av kollektivtransporttjenester som er bedriftsøkonomisk ulønnsomme. Forvaltning og gjennomføring av kollektivtransport blir lagt til selskap eid av kommune eller fylkeskommune, eller utlyst på anbud. Leveransene fra disse selskapene får generelt stor oppmerksomhet fra brukere og offentligheten generelt, da leveransene er av høy betydning for brukerne.

AtB AS er et selskap som tilbyr kollektivtransportforvaltning for Trøndelag fylkeskommune. Selskapet ble etablert 15. september 2009. Med fylkessammenslåingen i 2018 overtok selskapet forvaltningen av kollektivtilbudet i Trøndelag. All kollektivtransport som AtB AS forvalter utføres på selskapets vegne av operatørselskaper med kontrakt. Hovedinntektene til AtB AS er billettinntekter og tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune og Miljøpakken. Samlet omsetning for 2020 ble på 2.229 millioner kroner. Salgsinntektene i 2020 var 693 millioner kroner som utgjorde 31 % av omsetningen. Her skal det legges til at 2020 ble et spesielt år, også for AtB AS, med tanke på koronapandemien.

AtB AS styres i hovedsak gjennom flerårige avtaler og gjennom mandat for de enkelte anbud vedtatt av Trøndelag fylkesting. Mandatene kan regulere ruteplaner, teknologi eller funksjonskrav, økonomi, kapasitetskrav med mer. Det er i disse mandatsprosessene og oppfølging av disse at fylkeskommunen legger ambisjoner for blant annet transportomfang og frekvens, trafiksikkerhet, universell utforming og klima og miljø. I tillegg til mandatsprosessene har fylkeskommunen en viss endringsmulighet i styringen av AtB AS. Dette kan dreie seg om ruteendringer, økt kapasitet, særlige trafiksikkerhetstiltak etc. AtB AS fikk i februar 2018 mandat til å gå i gang med en større anbudsrunde for busstrafikk. Hensikten

var å dekke kollektivtransportbehovet fra august 2021 og utover. Ut fra mandatet ble det laget en anbudsstrategi, som er behandlet i fylkeskommunens transportutvalg i to omganger. Ut over dette har fylkeskommunen vedtatt en generell anskaffelsesstrategi for Trøndelag fylkeskommune for perioden 2018-2021. Denne strategien stiller juridiske, økonomiske, etiske og miljømessige krav til leverandører og tjenestetilbydere. Det innebærer blant annet at innkjøpsprosessene er utformet slik at de oppfyller lovkrav, i tillegg til eiernes, selskapets og brukernes behov på kort og lang sikt. Innkjøp, avtaler mv som ikke oppfyller både formelle og praktiske krav kan medføre økonomiske tap, manglende måloppnåelse eller tap av omdømme.

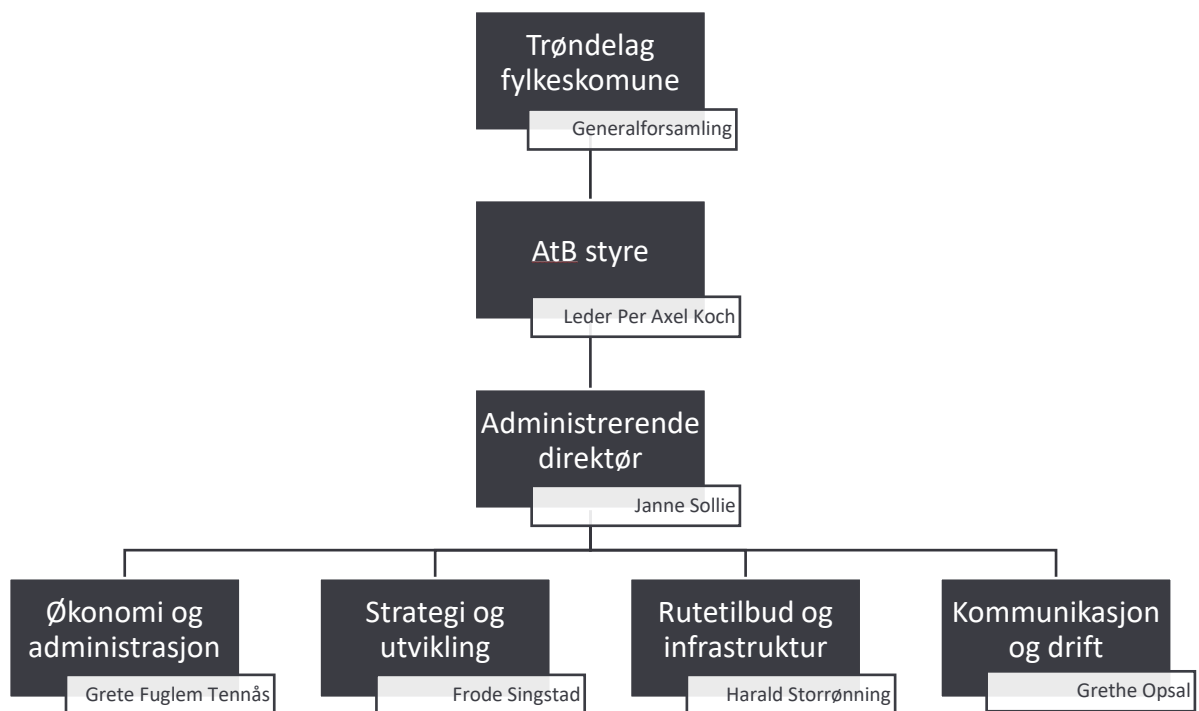
AtB AS fraktet i 2020 32,2 millioner passasjerer og den offentlige interessen for selskapet er stor. I den siste årsmeldingen for selskapet 2020 skrives det om en økende kundetilfredshet, og økt omdømme. En forutsetning for å bevare omdømmet er tilstrekkelig grad av tillit. Tillit er igjen sammensatt av åpenhet og oppbygning av en kvalitetskultur. At dette er ivaretatt i god nok grad er viktig både for eiere og brukere.

I helhetlig risikovurdering og vesentlighetsvurdering for Trøndelag 2020 fremstilles transporttjenesten som preget av omlegging. Det er naturlig å tenke seg at tjenester i stor grad av utvikling bærer med seg en økt risiko for feil eller mangler i administrasjon eller tjenestetilbud. Det knyttes risiko til at kollektivsystemet er tilfredsstillende i deler av regionen. Prosesser knyttet til anskaffelse blir også påpekt, i tillegg til momenter knyttet til åpenhetskultur og håndtering av avviksmeldinger.

I Trøndelags plan for forvaltningsrevisjon er AtB AS aktualisert med blant annet følgende begrunnelse: *Gjennom innkjøpsstrategien har fylkestinget stilt juridiske, økonomiske, etiske og miljømessige krav til leverandørene. Dårlige og feilaktige innkjøpsprosesser medfører at fylkeskommunen som eier risikerer økonomiske tap, manglende måloppnåelse eller tap av omdømme. En forvaltningsrevisjon av AtB AS kan ta for seg selskapets oppfølging av fylkeskommunens innkjøpsstrategi. Selskapsstruktur, åpenhet, gjennomsiktighet og tilgjengelighet kan også være tema for en forvaltningsrevisjon. Det kan være nyttig å undersøke om selskapet driver effektivt, og er hensiktsmessig organisert.*

I Trøndelags plan for eierskapskontroll er AtB AS aktualisert med følgende begrunnelse: *AtB AS planlegger, anskaffer og drifter kollektivtilbud for hele Trøndelag fylke, og driver derfor en samfunnskritisk tjeneste. Selskapet er 100 % eid av Trøndelag fylkeskommune. Det er stor politisk interesse for selskapet. Det stiller krav til god eierstyring og kommunikasjon mellom eierrepresentant og selskapet*

2.3 Selskapets organisering

3 PROSJEKTDESIGN

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak. Denne revisjonen vil følge NKRFs Standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Standarden angir god kommunal revisjonsskikk.

3.1 Formål

Revisjonen har til hensikt å verifisere om tjenesteproduksjonen levert av AtB AS er anskaffet og fulgt opp på en formålstjenlig måte.

3.2 Avgrensing

AtB AS gjennomfører mange anskaffelser. For å begrense dataomfanget, og for å kunne følge saksgangen i anskaffelsene fra start til slutt vil forvaltningsrevisjonen begrenses til prosesser som følger av regionanbud 2021, vedtatt i fylkestinget 28.02.2018. Anbudet gjelder anskaffelse og buss- og biltransport i distriktet.

3.3 Problemstillinger

1. Er Regionanbud for distriktet 2021 anskaffet av AtB AS i samsvar med gjeldende regelverk, fylkets strategier og vedtak, samt anbefalinger knyttet til offentlige anskaffelser?
2. Hvordan gjennomfører AtB AS kontraktsoppfølging?

3.4 Kilder til kriterier

- KommuneLOVEN
- Aksjeloven
- Lov om offentlig anskaffelse med forskrift
- Vedtekter og formål for AtB AS
- Veiledere for anskaffelse

- Politiske dokumenter (eksempelvis anskaffelsesstrategier, mandat og planverk for anbud)

3.5 Metoder for innsamling av data

I forvaltningsrevisjonen av selskapet vil det være aktuelt å samle inn dokumentasjon i tilknytning til anbudsrunder. Gjennomgang av politiske dokumenter, herunder anskaffelsesstrategier vil også være nødvendig. Det vil også være naturlig å søke informasjon om kommunikasjon mellom selskapet og eier. Styringsdokumenter for AtB vil også bli vurdert som datakilde. I tillegg vil representanter fra selskapet og politisk styring bli intervjuet.

Namsos, 29.september 2021

Unni Romstad

Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

